

Pélé Yoets

Krovim - Proches - Kouf

ידוע מאמר רבותינו זכרונם לברכה על הפסוק (שמות כב כד) את העני עמך. עניך ועניי עירך, עניך קודמין (ב"מ עא א).
וכתיב (ישעיה נח ז) ומבשרך לא תתעלם, וכתיב (משלי יז יז) ואח לצרה יולד. וקימא לן (יו"ד סי' ח"ז סעיף ח) שמי שיש לו קרובים עשירים אין נותנין לו מקפה של צדקה, שעל קרוביו מוטל לפרנסו ומה גם אם אביו ואחיו עניים, שחייב לרחם עליהם ולפרנסם כפי כחו בכבוד ובסבר פנים יפות, שאם ירבה לתן לאחרים ויניח את אביו ואת אחיו מטלים ברעב הרי זה עתיד לתן את הדין, ובמקום צדקה תחשב צעקה, אם לא שאחיו אינם מהגנים שפיר דמי, אבל לגבי אביו ואמו ליכא מקום פטור, וחובה מטלת עליו לקיים כבוד את אביו ואת אמך (שמות כ יב דברים ה טז) איזהו כבוד, מאכילו ומשקהו ומלבישו ומנעילו (קדושין לא ב), ובפרט לעת זקנתם חייב לכלכל את שיבתם ולתת להם די מחסורם בכבוד גדול וסבר פנים יפות. ואם יתן איש את כל הון ביתו, לא יוכל שלם את אשר סבלו עמו אביו ואמו בגופם וממונם:

והן אמת שקשה לאב ואם להיות נצרכים לבנים, וכבר אמרי אנשי אם אב מפרנס לעשרה בנים שוחק האב, שוחקים הבנים, ואם עשרה בנים מפרנסים לאב בוכה האב, בוכים הבנים. אבל חובה מטלת על הבן לפיסו בדברים טובים. כי זה עקר מצות הכבוד אב ואם, כמאמר רבותינו זכרונם לברכה (שם לא) יש מאכילו פטומות ויורש גיהנם ויש מטחינו ברחים ויורש גן עדן, וכמעשה שהיה דמיתי במדרש רבה:

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

וחיובא רמיא על כל איש לקרב את קרוביו כמאמר רבותינו זכרונם לברכה (יבמות סב, ב), וישמח בשמחתם ויצטער בצרתם ויכנס ויצא בביתם. וכבר אמר שלמה המלך עליו השלום (משלי יט ז) כל אחי רש שנאוהו, ואהבי עשיר רבים (שם יד כ). וכן מנהגו של עולם אם יש לו שום קרבה אפלו רחוקה אם איש עשיר ימלא פיו ואתיקורי. מתיקר בזה, ואומר, פלוני הוא קרובי, ואם הוא איש עני ואביון לבושה תחשב לו לומר שהוא קרובו, אי מפני הכבוד שאינו לפי כבודו, אי מפני שחושש שלא יתרבה עליו ההוצאה בשבילו, ולכן עושה עצמו אשר לא ידע קרבתו וקרובים נעשו רחוקים:

והאיש הישר ביותר ראוי לו לקרב את קרוביו העניים ולבקרם ולהביאם לביתו ולכבדם ולנשאים ובשם קרוב יקראם, כי בזה משמח לב אמללים ומחיה לב נדכאים, ולמצוה רבה תחשב, דאנון מאנין תבירין דקדשא בריך הוא. ואם ירחק אותם, הם מתרעמים על רע מזלם ומתדכאים והשם יריב ריבם חס ושלום:

אבל צריך שלא יצא מן השורה בשביל קרוביו ולא ייפה להם את השקר ולא יעזרם על השקר, שהרי אמר החכם, אף על פי שאתה אהובנו האמת אהובה יותר. ולפי הדעת הישר אין ראוי לאדם שיעזר את אחיו ואת קרוביו במחלקתם עם אחרים אפלו על דבר אמת, כדי שלא יחשדנו שומע שמחניף את קרוביו. וגם למחש בעי, שמא מתוך קרבתו אינו רואה חובה לקרובו, לכן ישתק ואל יצא לריב ולא ישית יד לשום אחד מהצדדין, וכל שכן אם רואה ומבין שקרובו עשה שלא כהגן, שראוי לו להיות ראשון להכות על קדקדו לבל תהיה האמת נעדרת ורצויה ומקבלת, מאחר ששומע מפי קרובו, וכל העם יבואו ויגידו צדקתו כי זך וישר פעלו אשר לא ישא פנים, האומר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת אחיו לא הכיר ואת בניו לא ידע, לנגד השם:

Questions au Rav Dayan (tome 5)

Ces questions, vous vous les êtes posées un jour, ou vous vous les poserez dans l'avenir...

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions